

Małgorzata Gromadzińska

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Biuletyn Polonistyczny 31/4 (110), 176-181

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BUCK Andrzej: Program literacko-społeczny "Pokolenia".
/W:/ Z problemów literatury czterdziestolecia Polski Ludowej. Wyd. WSP Zielona Góra 1986, s. 117-131.

Studium poświęcone dwutygodnikowi literacko-społecznemu "Pokolenie", ukazującemu się od 25 VIII 1946 do 1 IV 1947 r. Redaktorem naczelnym pisma był Roman Bratny. Autor charakteryzując program "Pokolenia" wiele miejsca poświęca twórczości publicystycznej Bratnego.

BP/110/17

H.N.-M.

BUJNICKI Tadeusz: Historyczna powieść epistolarna "Rzym za Nerona" Kraszewskiego. "Ruch Literacki" 1987 z. 3 s. 195-206.

Wśród około stu powieści historycznych Kraszewskiego jego "powieści rzymskie" - "Caprea i Roma" i "Rzym za Nerona" - należą do wyjątkowych. Pierwsza z nich powstała tuż przed wybuchem powstania styczniowego, druga - bezpośrednio po jego klęsce. Stąd ideowe uzasadnienie analogii martyrologicznych między dziejami pierwszych chrześcijan a losami Polaków. Szczególnie powieść "Rzym za Nerona" zakorzeniona jest w tradycji romantycznej. Dominującą strukturą utworu jest koncepcja epistolarna - z wyraźnym odwołaniem się do sentymentalnego modelu "powieści w listach". Adresaci listów odtwarzają atmosferę zagrożenia Rzymu, a czytelnik staje się świadkiem odkrywania przez nich nowej wiary i wreszcie ich nawrócenia.

BP/110/18

A.B.

BUJNICKI Tadeusz: Juliana Bruna-Bronowicza krytyka podwojona. Wokół "Stefana Żeromskiego tragedii pomyłek". /W:/ Problemy wiedzy o kulturze. Red. A. Brodzka, M. Hopfinger, J. Lalewicz. Warszawa 1986, Oss., PAN IBL, s. 607-617.

Autor mówi o podwójnej funkcji, jaką w zamierzeniach Juliana Bruna pełnić miała jego broszura - funkcji krytycznoliterackiej, jak i publicystycznej. Pokazuje konsekwencje tych założeń przejawiające się w języku tekstu i w jego kompozycji, a także szczególnym stosunku do adresata. Autor wyjaśnia też przyczyny niechętniej recepcji broszury Bruna w środowiskach związanych z Komunistyczną Partią Polski.

BP/110/19

J.W.

BURDZIEJ Bogdan: "Szkice" Adama Szymańskiego a "Wspomnienia z domu umarłych" Fiodora Dostojewskiego. "Acta Universitatis Nicolai Copernici" XXVIII, Toruń 1986, s. 19-43.

Autor, udowodniwszy zasadność przeprowadzenia analizy porównawczej obu utworów, wskazuje na ich analogie gatunkowe, problemowe, na zbieżność tradycji literackiej i tradycji językowej. Twierdzi, że oddziaływanie literatury rosyjskiej, a zwłaszcza "Wspomnień", na Szymańskiego mogło być pośrednie, a paralelizmy i analogie obu utworów wynikać mogły z uwarunkowań pozaliterackich i wspólnej typologicznie płaszczyzny wielu wyborów artystycznych.

BP/110/20

J.W.

BUREK Tomasz: Niepewna miara rzeczy: człowiek. Fragment o piarstwie Brandysa Młodszego. /W:/ Problemy wiedzy o kulturze. Red. A. Brodzka, M. Hopfinger, J. Lalewicz. Wrocław 1986, Oss., PAN IBL, s. 583-593.

Autor wskazuje na dwa istotne motywy w twórczości Kazimierza Brandysa: dzieje rodzinne oraz teatr i grę aktorską. Motywy te - wg autora - odgrywają bardzo istotną rolę w kreowaniu podstawowych dylematów egzystencjalnych, w które uwikłani są bohaterowie pisarza.

BP/110/21

J.W.

BURKOT Stanisław: Podróże Józefa Ignacego Kraszewskiego. "Ruch Literacki" 1987 z. 3 s. 165-179.

Jedną z odmian podróży romantycznej jest wędrówka po kraju. Owocem takich wędrówek Kraszewskiego były "Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy", a następnie "Wspomnienia Odessy, Jedyšanu i Budżaku", określane przez pisarza jako "przejazdka po własnym kraju". Z następnych wojaży (1858) powstały "Kartki z podróży", które sumują kilka wypraw do Włoch, Francji i Niemiec. Autor charakteryzuje sposób, w jaki Kraszewski opisywał swoje wrażenia, podkreśla podobieństwa i różnice z innymi, powstałymi w XIX w. w Polsce opisami podróży.

BP/110/22

A.B.

